Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Факультет інформатики, математики та економіки
Кафедра економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Затверджено на засіданні кафедри економіки,
готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Завідувач кафедри ID 11012
протокол № 1 від 01.09.2026 р.

Назва курсу *Нормативний/вибірковий*	Розвиток міжнародних економічних відносин нормативний
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії **Освітня програма**	Магістр С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) Економіка та міжнародні економічні відносини
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2026-2027 / 1 семестр / 1М
Викладач	**11012** доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Профайл викладачів	
Контактна інформація та комунікація (зворотний зв'язок)	Онлайн-консультації: через систему центру освітніх дистанційних технологій
Сторінка освітнього компоненту на сайті центру дистанційних освітніх технологій Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького	*https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=44* *Онлайн-консультації:* через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького.

АНОТАЦІЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Програму освітнього компонента «Розвиток міжнародних економічних відносин» складено відповідно до освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти «Економіка та міжнародні економічні відносини». Компонент належить до циклу обов'язкових освітніх компонентів.

Вивчення освітнього компонента «Розвиток міжнародних економічних відносин» базується на знаннях, отриманих під час опанування таких освітніх компонентів, як «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Світова економіка», «Міжнародна економіка», «Економіка підприємства», а також на розумінні основних закономірностей функціонування національної та світової економік, механізмів міжнародного поділу праці, глобалізаційних процесів і тенденцій розвитку світового господарства.

Предметом вивчення освітнього компонента є система економічних зв'зків, які складаються між країнами та їх господарюючими суб'єктами на основі міжнародного поділу факторів виробництва, руху товарів та послуг.

Форми контролю: поточний, підсумковий (іспит).

Поточний контроль здійснюється за видами діяльності здобувача (виконання практичних завдань, розв'язання кейсів, тестування), які дозволяють оцінити ступінь досягнення програмних результатів навчання та якість самостійної роботи.

Підсумковий контроль знань проводиться наприкінці навчального семестру у формі іспиту.

МЕТА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою курсу «Розвиток міжнародних економічних відносин» є формування системи спеціальних знань з проблем міжнародних економічних відносин (МЕВ) для фундаментальної та спеціальної освіти та практичної діяльності за фахом, вивчення форм МЕВ, основних інструментаріїв та умов їхньої реалізації в контексті глибоких структурних трансформацій, що відбуваються сьогодні у глобальному економічному просторі.

Завданнями вивчення освітнього компонента «Розвиток міжнародних економічних відносин» є: розуміти сутність МЕВ, їх значення і еволюцію, чинники і рівні розвитку, особливості дії законів і принципів; засвоїти категоріальний апарат, що застосовується для аналізу процесів та явищ сучасного світового економічного розвитку; знати форми МЕВ, особливості розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій; уміти творчо аналізувати стан системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми і перспективи їх розвитку; використовувати набуті знання для розуміння умов та наслідків інтеграції України в глобальний торговельний та валютно-фінансовий простір. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі після засвоєння ОК мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

– сутності МЕВ, їх значення і еволюції, чинники і рівні розвитку, особливості дії законів і принципів;

– категоріального апарату, що застосовується для аналізу процесів та явищ сучасного світового економічного розвитку;

– форм МЕВ, особливостей розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій.

уміння:

– аналізувати стан системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми і перспективи їх розвитку;

– аналізувати й оцінювати світогосподарські явища і процеси у контексті національних інтересів України;

– використовувати набуті знання для розуміння умов та наслідків інтеграції України в глобальний торговельний та валютно-фінансовий простір.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність	Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки та міжнародних економічних відносин або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень. СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку. СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та міжнародних економічних відносин та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси. СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання та управління кадрової політики. СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем та міжнародних відносин. СК11. Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки та міжнародних економічних відносин, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення. СК12. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини. СК13. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн. СК14. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів. СК15. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.

Компетентності, направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, які формуються в освітньому компоненті

Якісна освіта, гендерна рівність, зменшення нерівності, мир та справедливість, партнерство заради сталого розвитку. Більш детально з інформацією можна ознайомитись, перейшовши за посиланнями: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text та https://globalcompact.org.ua/tsili-stijkogo-rozvytku/

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
РН4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації

з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень
РН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.
РН7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, міжнародними економічними відносинами, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.
РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних завдань з економіки та міжнародних економічних відносин.
РН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію в сфері економіки та міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.
РН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях, управлінні соціально-економічними системами та міжнародними економічними відносинами.
РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів, геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.
РН17. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

SOFT SKILLS, ЯКІ ФОРМУЮТЬСЯ В ОСВІТНЬОМУ КОМПОНЕНТІ

1. Комунікація
2. Критичне мислення
3. Вирішення проблем
4. Прийняття рішень
5. Емоційний інтелект
6. Ненасильницьке спілкування
7. Управління знаннями
8. Робота в режимі невизначеності
9. Самоаналіз і саморефлексія.

1. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вид заняття	**Лекція**	**Практичне заняття**	**Самостійна робота**	**Всього (годин, кредитів)**
Кількість годин (денна форма)	16	30	74	120 /4 кр.

Підсумковий контроль – ІСПИТ

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Під час занять відбувається активне включення здобувачів в обговорення, виконання практико-орієнтованих завдань, створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок розуміння соціально-економічних процесів в суспільстві, дотримується здобувач оцентрований підхід до здобувачів. При оцінюванні враховується пізнавальна активність, креативність здобувачів, глибина засвоєного матеріалу.

При опануванні освітнього компоненту слід дотримуватись академічної доброчесності. У ЗВО визначено чітку та зрозумілу політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітнього компоненту. ЗВО популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

(безкоштовні програми перевірки на плагіат, програма «StrikePlagiarism»).

Здобувачі мають право на визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в МДПУ (https://surl.li/muzvvs).

Освітній процес під час військового стану здійснюється у синхронно-асинхронному форматі з обов'язковим дотриманням безпекового режиму під час повітряних тривог.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ПЕРЕЛІК ТЕМ (МОДУЛІВ)	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН ДЕННА ФОРМА				РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
	Л	ПР	СР	ВСЬОГО	
Блок 1. Теоретичні засади та форми МЕВ					
ТЕМА 1. Міжнародні економічні відносини як навчальна дисципліна і економічна категорія	2	2	8	12	Основна, додаткова, інформаційні та освітні ресурси
ТЕМА 2. Міжнародний поділ праці та його особливості в сучасних економічних реаліях	2	2	8	12	Основна, додаткова, інформаційні та освітні ресурси
ТЕМА 3. Світовий ринок та світове господарство	2	2	8	12	Основна, додаткова, інформаційні та освітні ресурси
ТЕМА 4. Міжнародна торгова політика. Державне регулювання міжнародної торгівлі	2	4	8	14	Основна, додаткова, інформаційні та освітні ресурси
Блок 2. Валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку МЕВ в умовах глобалізації та міжнародної економічної інтеграції					
ТЕМА 5. Прямі інвестиції і міжнародне співробітництво	2	4	8	14	Основна, додаткова, інформаційні та освітні ресурси
ТЕМА 6. Міжнародні корпорації у світовому господарстві	-	4	10	14	Основна, додаткова, інформаційні та освітні ресурси
ТЕМА 7. Міжнародні валютно-кредитні відносини	2	4	8	14	Основна, додаткова, інформаційні та освітні ресурси
ТЕМА 8. Міжнародна економічна інтеграція	2	4	8	14	Основна, додаткова, інформаційні та освітні ресурси
ТЕМА 9. Розвиток регіональної економічної інтеграції	2	4	8	14	Основна, додаткова, інформаційні та освітні ресурси
Усього	16	30	74	120	

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ТЕМА 1. Міжнародні економічні відносини як навчальна дисципліна і економічна категорія.

Суть, об'єкти і суб'єкти МЕВ. Рівні МЕВ. Рівні розвитку і регулювання МЕВ. Форми МЕВ. Принципи й особливості механізму МЕВ.

ТЕМА 2. Міжнародний поділ праці та його особливості в сучасних економічних реаліях.

Суть та фактори розвитку міжнародного поділу праці. Тенденції міжнародного поділу праці. Форми і напрями розвитку міжнародної спеціалізації і кооперування виробництва. Участь України у міжнародному поділі праці.

ТЕМА 3. Світовий ринок та світове господарство

Сучасний стан і тенденції світового ринку. Характерні риси світового ринку. Сучасне світове господарство. Характерні ознаки світового господарства.

ТЕМА 4. Міжнародна торгова політика. Державне регулювання міжнародної торгівлі

Митно-тарифні інструменти регулювання. Нетарифні інструменти регулювання ЗЕД. Типи зовнішньоторговельної політики. СОТ у сфері регулювання міжнародної торгівлі.

ТЕМА 5. Прямі інвестиції і міжнародне співробітництво

Прямі інвестиції та їх місце і роль у структурі іноземного інвестування. Форми і методи прямого іноземного інвестування. Методи регулювання іноземних інвестицій на національному та міжнародному рівнях. Наслідки прямого іноземного інвестування. Міжнародна інвестиційна діяльність України. Світовий досвід залучення прямих іноземних інвестицій.

ТЕМА 6. Міжнародні корпорації у світовому господарстві

Транснаціональні корпорації: суть, критерії та тенденції. Типи та структура корпорацій в економічній діяльності міжнародного й національного рівнів. Вплив ТНК у міжнародній економіці. Наслідки діяльності ТНК.

ТЕМА 7. Міжнародні валютно-кредитні відносини

Світова валютна система. Етапи становлення. Європейська валютна система. Валютний курс та його види. Валютна політика. Міжнародний кредит та його роль у МЕВ. Міжнародні валютно-кредитні та фінансові організації. Співробітництво України з міжнародними валютно-фінансовими організаціями.

ТЕМА 8. Міжнародна економічна інтеграція

Суть та передумови міжнародної економічної інтеграції. Форми міжнародної економічної інтеграції. Наслідки міжнародної економічної інтеграції.

ТЕМА 9. Розвиток регіональної економічної інтеграції

Європейські інтеграційні процеси. Особливості розвитку економічної інтеграції в Північній Америці. Розвиток регіональних і субрегіональних інтеграційних формувань у Латинській Америці. Особливості інтеграційних процесів у Азії. Особливості інтеграційних процесів у Африці.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

№ п/п	Зміст	Кількість балів
1	Підготовка презентацій і їх захист	10 балів
2	Виконання індивідуальних завдань/проєктів	10 балів
3	Виконання тестових завдань	10 балів

Методи навчання та форми контролю у відповідності до програмних результатів навчання

Програмні результати навчання (ПРН)	**Методи навчання**	**Форми і засоби оцінювання**
РН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань.	**Поточний контроль:** доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань. **Підсумковий контроль:** іспит.
РН4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань.	**Поточний контроль:** доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань. **Підсумковий контроль:** іспит.
РН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань.	**Поточний контроль:** доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань.**Підсумковий контроль:** іспит.
РН7. Обирати ефективні методы управління економічною діяльністю, міжнародними економічними відносинами, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань.	**Поточний контроль:** доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань. **Підсумковий контроль:** іспит.
РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані,	Пояснення, опрацювання наукових досліджень,	**Поточний контроль:** доповіді на семінарських

науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних завдань з економіки та міжнародних економічних відносин.	спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань.	заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань. **Підсумковий контроль:** іспит.
РН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію в сфері економіки та міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань.	**Поточний контроль:** доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань. **Підсумковий контроль:** іспит.
РН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях, управлінні соціально-економічними системами та міжнародними економічними відносинами.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань.	**Поточний контроль:** доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань. **Підсумковий контроль:** іспит.
РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів, геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань.	**Поточний контроль:** доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань. **Підсумковий контроль:** іспит.
РН17. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації	Пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, синтетичний метод, пояснювально-	**Поточний контроль:** доповіді на семінарських заняттях, виконання практичних вправ, підготовка презентацій і їх захист, виконання

світогосподарських відносин.	ілюстративний метод, навчальні дискусії, створення ситуацій пізнавальної новизни, пошуковий, виконання завдань.	індивідуальних проєктів, виконання тестових завдань. **Підсумковий контроль:** іспит.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ФОРМ І ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2024/07/28_balno-nakop-systema-otsinyuvannya_28.06.2024.pdf.

Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та оцінювання самостійної роботи. Робота здобувачів на навчальних заняттях оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладач визначає види самостійної роботи здобувачам. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Підсумковий контроль знань – вид контролю, який проводиться наприкінці навчального семестру у формі екзамену.

Загальний бал (ЗБ) з освітнього компонента складається з суми балів, отриманих за навчальну, самостійну роботу та підсумковий контроль знань.

Якщо освітнім компонентом передбачено виконання курсової роботи (КР), загальний бал рахується за формулою: ЗБ=(ЗБ ОК+КР)/2, де ЗБ ОК = 100 балів; КР = 100 балів.

Якщо освітнім компонентом передбачено проходження навчальної практики (НП), загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: ЗБ=(ЗБ ОК+НП)/2, де ЗБ ОК = 100 балів; НП = 100 балів.

Якщо освітнім компонентом передбачено виконання курсової роботи та проходження навчальної практики, загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: ЗБ= (ЗБ ОК+КР+НП)/3, де ЗБ = 100 балів; КР = 100 балів; НП = 100 балів.

Бально-накопичувальна система здобувача вищої освіти з освітнього компонента

ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА, ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЮВАННЮ	**РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ**	М1	М2	РАЗОМ
	Доповіді на семінарських заняттях	5	5	10
	Виконання практичних завдань	5	5	10
	Виконання тестових завдань	5	5	10
	Разом	15	15	30
	САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА			
	Підготовка презентацій і їх захист	5	5	10
	Виконання індивідуальних завдань/проєктів	5	5	10
	Виконання тестових завдань	5	5	10
	Разом	15	15	30
	ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛ (іспит)	-	-	40
	Загальний бал ОК	-	-	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
74-81	**C**		
64-73	**D**	задовільно	
60-63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5». Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)	5 балів: – 5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, – 4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат. 0 балів – відповідь відсутня
Практико-орієнтовані завдання (проєкти, ситуаційні завдання тощо)	5 балів: – 5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.

	– 4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. – 0 балів – відповідь відсутня

Згідно з Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 3 види самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Підсумковим контролем на освітньому компоненті **Розвиток міжнародних економічних відносин** є іспит (1 семестр). Білет включає 2 теоретичних питання та 10 тестових завдань (загальна кількість балів за іспит складає 40б.). Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	За 40 бальною шкалою
Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	відмінно	36-40
Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	добре	33-35
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням,	добре	30-32

порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.		
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.	задовільно	27-29
Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	задовільно	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання екзамену)	21-23
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
74-81	**C**		
64-73	**D**	задовільно	
60-63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті **(**відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького http://surl.li/lgwzd).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького http://surl.li/lgwzd, розміщеного на офіційному сайті Університету. З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ECTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП. Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для неформальної освіти. Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінці освітнього компонента Національна економіка на ЦОДТ.

Перелік рекомендованої літератури (основної і додаткової), електронних ресурсів, нормативних документів, публікацій з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії http://eprints.mdpu.org.ua та у вільному доступі у мережі Інтернет

Основна література:

1. Герасимчук В. Г., Войтко С. В. Міжнародна економіка: підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 532 с.
2. Горбач Л. М., Плотніков О. В. Міжнародні економічні відносини : підручник. Київ: Кондор, 2025. 432 с.
3. Довгаль О. А. (ред.). Міжнародні економічні відносини : підручник. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. 852 с.
4. Кушнір Н. О., Заяць О. І. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. 360 с.
5. Рибчук А. В., Фомішина В. М., Фомішин С. В., Антофій Н. М. Міжнародні економічні відносини: навч.-метод. посіб. Стереотипне вид. 2025. 392 с.
6. Сидоров О. А., Фісуненко Н. О., Альошина Т. В. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. П. А. Фісуненка. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с.

Допоміжна література:

7. Величко К. Ю., Баламут Г. А. Міжнародна економіка. Практикум: навч. посіб. Харків: ДБТУ, 2023. 108 с.
8. Григор'єв Г. С. Міжнародна економіка: практикум. Київ: НаУКМА, 2024. 145 с.
9. Грисенко М. В., Чугаєв О. А. Кількісні методи аналізу міжнародних економічних відносин: підручник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2023. 364 с.
10. Довгаль О. А. (ред.). Світова економіка : підручник. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. 532 с.
11. Єфімова Г. В., Марущак С. М., Вдовиченко Л. Ю., Пащенко О. В., Майстренко О. М., Павлова М. Д. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за заг. ред. Г. В. Єфімової. Миколаїв: НУК, 2024. 324 с.
12. Панченко В. Г., Резнікова Н. В. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навч. посіб. Київ: ФОП Білецький Р. Г., 2025. 471 с.
13. Решетило В. П., Берено О. В. Міжнародна економіка : навч. посіб. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. 244 с.
14. Collinson S., Narula R., Qamar A., Rugman A. M. International Business. 9th ed. Harlow: Pearson, 2024.
15. David F. R., David F. R., David M. E. Strategic Management: A Competitive Advantage Approach, Concepts and Cases. 18th ed. Pearson, 2025.
16. Filipenko A. Scientific and Practical Studies of International Economic Relations: electronic textbook. Kyiv, 2024. 158 p.
17. Peng M. W., Meyer K. International Business. 4th ed. Cengage, 2023. 624 p.

18. Salvatore D., Hepp R. International Economics. 14th ed. Wiley, 2026. 752 p.

Інформаційні та освітні ресурси:
Міжнародні економічні організації та установи

1. Світова організація торгівлі (WTO). Офіційний сайт. URL: https://www.wto.org/
2. Міжнародний валютний фонд (IMF). Офіційний сайт. URL: https://www.imf.org/
3. Світовий банк (World Bank). Офіційний сайт. URL: https://www.worldbank.org/
4. Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD). Офіційний сайт. URL: https://www.oecd.org/
5. Міжнародний торговельний центр (ITC). Офіційний сайт. URL: https://www.intracen.org/
9. WTO Data Portal – міжнародна статистика торгівлі та торговельної політики. URL: https://data.wto.org/
10. UNCTAD Data Hub – статистика міжнародної торгівлі, інвестицій та економічного розвитку. URL: https://unctadstat.unctad.org/
11. World Bank Open Data – міжнародні економічні та соціальні показники. URL: https://data.worldbank.org/
12. IMF Data – міжнародна фінансова та макроекономічна статистика. URL: https://data.imf.org/
13. UN Comtrade – база даних міжнародної торгівлі товарами. URL: https://comtradeplus.un.org/
14. Eurostat – статистична інформація Європейського Союзу. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/
15. OECD Data Explorer – міжнародна економічна статистика. URL: https://data-explorer.oecd.org/
16. ITC Trade Map – статистика міжнародної торгівлі та аналіз експортно-імпортних потоків. URL: https://www.trademap.org/
17. World Integrated Trade Solution (WITS) – аналітична платформа міжнародної торгівлі. URL: https://wits.worldbank.org/
18. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: https://me.gov.ua/
19. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/
20. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/
21. Міністерство закордонних справ України. URL: https://mfa.gov.ua/
22. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: https://niss.gov.ua/
23. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/